

ИЗВЕШТАЈ ДИРЕКТОРА РНИДС-А

О РАДУ КАНЦЕЛАРИЈЕ ТОКОМ ТРЕЋЕГ КВАРТАЛА 2022.

Дејан Ђукић

Београд, новембар 2022. године

kancelarija@mids.rs
mids.rs

+381 (0)11 1234-567
+381 (0)11 1234-568

Жоржа Клемансоа 18а/1
1108 Београд, Србија

Регистар националног
интернет домена Србије

Садржај

Резиме	3
Послови регистра	4
Систем за регистрацију и доступност сервиса	4
Стање тржишта домена	5
Интерни ИКТ сервиси	6
Маркетинг и комуникације	6
Анализа присуства РНИДС-а у медијима	6
Догађаји	9
Финале такмичења <i>Serbian Cybersecurity Challenge (SCC)</i> одржано 28. и 29. септембра	9
Први Бизнис клуб са Нишким кластером напредних технологија	9
Учешће на догађајима других организација	9
ICANN 75	9
<i>Internet Measurement Day</i>	9
TLDCON 2022	10
Сајт Фондације рнидс.срб/rnids.rs	10
Домен пројекат	11
Сајт домен.срб/domen.rs	11
Послови регистра и тржиште домена	12
Сарадња са овлашћеним регистрима РНИДС-а	12
Домаћа и међународна сарадња	13
Међународне конференције током трећег квартала 2022.	13
Пословање Фондације	13
Подршка Управном одбору и Конференцији суоснивача	13
Набавке	13
Рачуноводство и ревизија	14
Финансије	14

Резиме

РНИДС је трећи квартал 2022. завршио са стабилним функционисањем свих сервиса, који су функционисали са 100% доступности.

На крају трећег квартала 2022. године укупан број регистрованих назива домена је: 126.396 за .rs и 2.297 за .срб. Укупан прилив у трећем кварталу 2022. износио је 47.150.769 динара, док је укупан прилив по основу аванса за регистрацију домена у трећем кварталу 2022. износио 46.606.929 динара. Укупно стање новчаних средстава са хартијама од вредности на дан 30. 9. 2022, прерачунато у динарима, износи 192.252.065 динара.

Унапређена је поузданост ИКТ система имплементацијом нових мрежних уређаја који се користе за равномерно оптерећење сервера. Инсталиране су и конфигуриране заштитне мере у складу са правилима и препорукама за безбедност и заштиту сајтова, како би сајтови РНИДС-а могли да буду премештени на сопствену инфраструктуру.

Током трећег квартала са овлашћеним регистрима је одржан већи број састанака, на којима се разговарало о унапређењу сарадње са РНИДС-ом, њиховим предлозима, примедбама и сугестијама.

По питању домаће и међународне сарадње, остварена је значајна сарадња са више организација, како у погледу учешћа на скуповима, тако и на реализацији заједничких догађаја.

Скраћени преглед реализације финансијског плана за 2022. годину дат је у следећој табели:

Шифра	Назив	План	Реализовано до 30. 9.	Преостало за реализацију	Процент реализације
A	Приливи	186.001.359	152.454.727	33.546.632	81,96%
1	Приливи за регистрацију домена	182.381.929	149.441.761	32.940.168	81,94%
2	Накнаде за чланство суоснивача	1.872.000	948.000	924.000	50,64%
3	Финансијски приливи	1.649.430	1.613.754	35.676	97,84%
4	Остали приливи	98.000	451.212	-353.212	460,42%
B	Одливи	214.182.615	136.478.858	77.703.757	63,72%
5	Послови регистра	25.433.513	16.333.206	9.100.307	64,22%
6	Маркетинг и комуникације	22.639.080	15.288.433	7.350.647	67,53%
7	Друштвено одговорно пословање	9.659.205	5.963.882	3.695.323	61,74%
8	Сарадња са ОР-овима	5.093.109	1.262.142	3.830.967	24,78%
9	Сарадња са међународним и домаћим организацијама	7.164.920	4.466.787	2.698.133	62,34%
10	Интернет сајтови РНИДС-а	3.523.080	1.464.144	2.058.936	41,56%
11	Пословање Фондације	107.879.709	69.264.296	38.615.412	64,21%
12	Финансијско-порески одливи	28.050.000	22.295.343	5.754.657	79,48%
13	Резерва	4.740.000	140.625	4.599.375	2,97%

Послови регистра

Систем за регистрацију и доступност сервиса

У трећем кварталу 2022. године сервиси РНИДС-а (DNS, апликација за регистровање домена) радили су без прекида и проблема.

Назив сервиса	Трајање прекида	Расположивост
DNS сервис	Без прекида	100%
Сервиси RSreg апликације	Без прекида	100%
Финансијски сервис регистрације	Без прекида	100%

Виртуелна инфраструктура ажурирана је на најновију стабилну верзију. Тиме је обезбеђен поузданији рад, више функционалности, боље перформансе и већа сигурност. Током ових активности сви сервиси су били доступни.

Унапређена поузданост ИКТ система имплементацијом нових мрежних уређаја који се користе за равномерно оптерећење сервера (*load balancer*).

У циљу заштите од напада са интернета на инфраструктури РНИДС-а на коју ће бити пребачени сајтови (*rnids.rs* и *domen.rs*) инсталиране су и конфигуриране заштитне мере у складу са правилима и препорукама за безбедност и заштиту сајтова.

Стање тржишта домена

Трећи квартал 2022. године завршен је са 126.396 регистрованих .rs назива домена и исказује раст од 3,53% у односу на трећи квартал 2021. године. Број регистрованих .срб назива домена на крају трећег квартала 2022. године износи 2.297.

Реализација обнове регистрације и нових регистрација по доменским просторима дата је у следећој табели:

Доменски простор	Јул 2022.		Август 2022.		Септембар 2022.	
	Нови	Обрисани	Нови	Обрисани	Нови	Обрисани
.rs	1.241	1.181	1.534	993	1.649	980
.co.rs	62	101	64	94	84	85
.org.rs	15	30	9	22	18	24
.in.rs	37	63	46	55	47	53
.edu.rs	10	21	13	14	21	13
укупно .rs	1.365	1.396	1.666	1.178	1.819	1.155
.срб	17	20	5	22	14	28
.пр.срб	1	2	0	4	2	2
.орг.срб	0	1	0	1	0	0
.од.срб	0	0	1	0	0	0
.обр.срб	0	1	0	0	0	1
укупно .срб	18	24	6	27	16	31

У следећим табелама дате су вредности кључних показатеља кретања броја регистрованих .rs и .срб домена за трећи квартал 2021. и 2022. године:

.rs		III квартал 2022.	III квартал 2021.
Стопа задржавања	(број домена на крају периода – нови у току периода)/број на почетку периода	97,04%	97,03%
Стопа креирања	нови у току периода/број на почетку периода	3,80%	3,75%
Стопа брисања	обрисани у току периода/број на почетку периода	2,92%	2,82%

.срб		III квартал 2022.	III квартал 2021.
Стопа задржавања	(број домена на крају периода – нови у току периода)/број на почетку периода	96,96%	97,94%
Стопа креирања	нови у току периода/број на почетку периода	1,71%	1,86%
Стопа брисања	обрисани у току периода/број на почетку периода	3,51%	3,16%

Интерни ИКТ сервиси

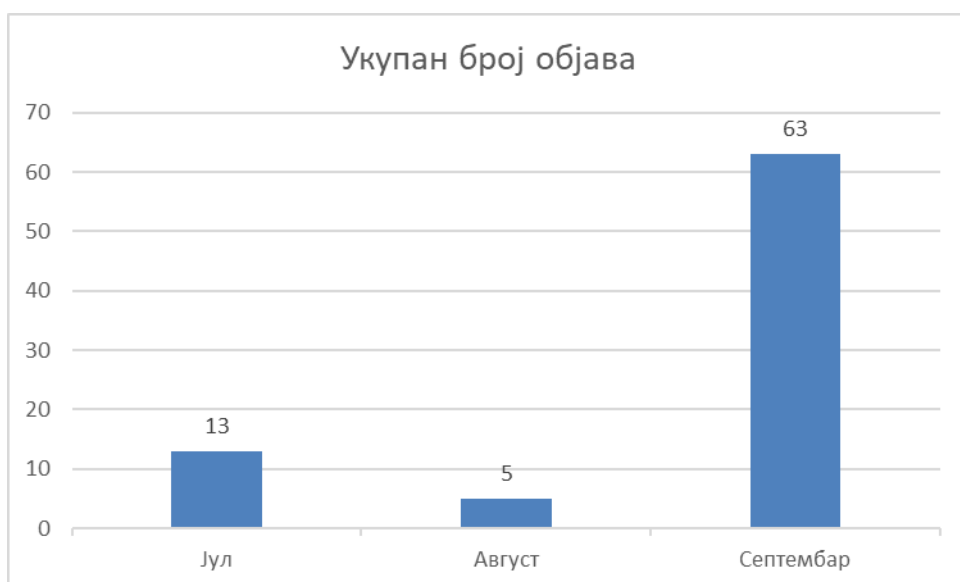
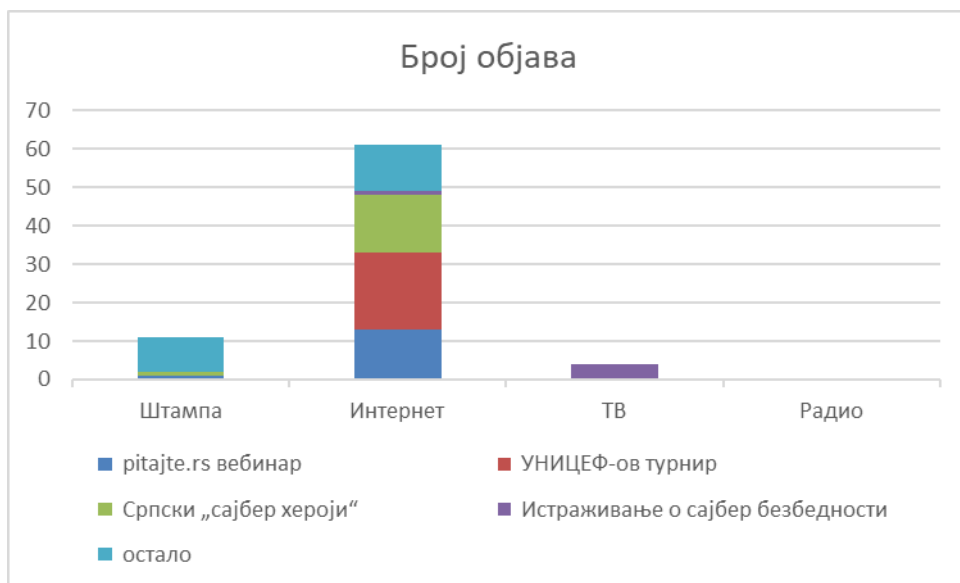
Сви интерни сервиси канцеларије су беспрекорно функционисали.

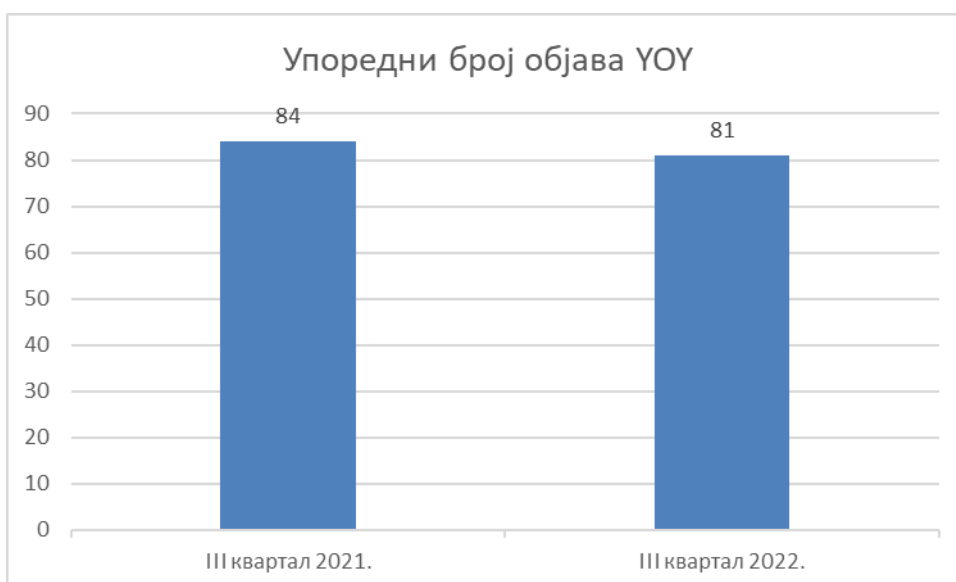
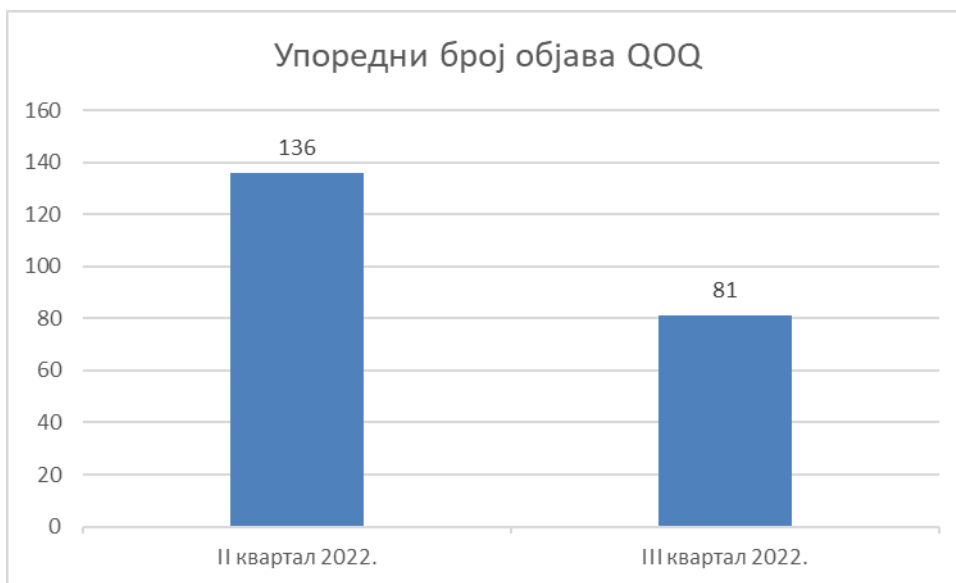
Новим запосленима који су почели рад у овом периоду обезбеђена је потребна ИТ опрема и обука у складу са правилницима РНИДС-а.

Маркетинг и комуникације

Анализа присуства РНИДС-а у медијима

У трећем кварталу је забележена укупно 81 објава – 15 у штампаним медијима, 62 на интернету и четири телевизијске објаве. Објаве су у највећем броју покривале Уницефов хуманитарни Фер-плеј турнир у баскету (укупно 20 објава), информацију о српским „сајбер херојима“ на европском такмичењу о сајбер безбедности (укупно 16 објава) и позив на бесплатни pitajte.rs вебинар **Блокада у одлучивању и породично управљање** (укупно 14 објава).

Број објава у 3. кварталу у односу на 2. квартал 2022. мањи је за 40%, што је уобичајено за летњи период, док је у односу на 3. квартал 2021. мањи за 3,6%.

Медијска анализа показује да је 51 различити медиј извештавао о РНИДС-у: 9 штампаних медија, две телевизијске станице и 40 интернет портала.

Од ауторских текстова је током квартала у *Интернет огледалу* објављен текст **Називи домена и споран садржај на интернету** Дејана Ђукића, а у часопису *PC Press* је објављен интервју са њим **.Rs и .srb: беспрекоран сервис обучен у ново рухо**. У *Недељнику* је објављен текст **Брендови на интернету** Предрага Милићевића.

Догађаји

Финале такмичења *Serbian Cybersecurity Challenge (SCC)* одржано 28. и 29. септембра

Изградња капацитета у области сајбер безбедности циљ је реализације програма „Сајбер херој“ који спроводи Мрежа за сајбер безбедност, а ком се ове године као суорганизатор придружила Фондација РНИДС. Ове године пројекат је обухватио организацију националног такмичења, али и селекцију националног тима који је представљао Србију на Европском такмичењу у области сајбер безбедности (*European Cyber Security Challenge*), одржаном од 13. до 16. септембра у Бечу.

Први Бизнис клуб са Нишким кластером напредних технологија

Последњег дана септембра организован је први заједнички Бизнис клуб са Нишким кластером напредних технологија (NiCAT). Бизнис клуб је осмишљен као низ догађаја које ће Кластер организовати у сарадњи са Фондацијом РНИДС. Циљ Бизнис клуба јесте да окупи не само компаније чланице Кластера које размењују искуства у пословању, већ и шири круг предузећа којима је добродошла експертска размена знања приликом дигитализације пословања. О заштити DNS-а говорио је Жарко Кеџић, руководилац ИКТ сектора РНИДС-а.

Учешће на догађајима других организација

ICANN 75

Која је улога ccNSO на пољу Универзалне прихватљивости (*Universal Acceptance*) и треба ли ово ICANN-ово тело још активније да се укључи у дискусију, тема је сесије којој је за време конференције ICANN 75 председавао Дејан Ђукић, директор РНИДС-а. Један од панелиста био је и Душан Стојичевић, члан Управног одбора РНИДС-а као представник компаније „Гренси“, а у раду је из публице учествовао Жарко Кеџић, руководилац ИКТ сектора РНИДС-а. Мирјана Тасић, саветник директора Фондације, том приликом пратила је рад неколико група на конференцији ICANN 75.

Годишња конференција ICANN 75 одржана је од 17. до 22. септембра у Куала Лумпуру у Малезији.

Internet Measurement Day

Internet Measurement Day: Serbia, догађај који су организовали RIPE NCC и ICANN, одржан је 13. септембра у онлајн формату. Током догађаја представници мрежних оператора, националних домена највишег нивоа, истраживачи и представници регулаторних тела поделили су искуства, те разговарали о најбољим праксама и алатима за мерење интернета. Анализа која је урађена за *Internet Measurement Day*:

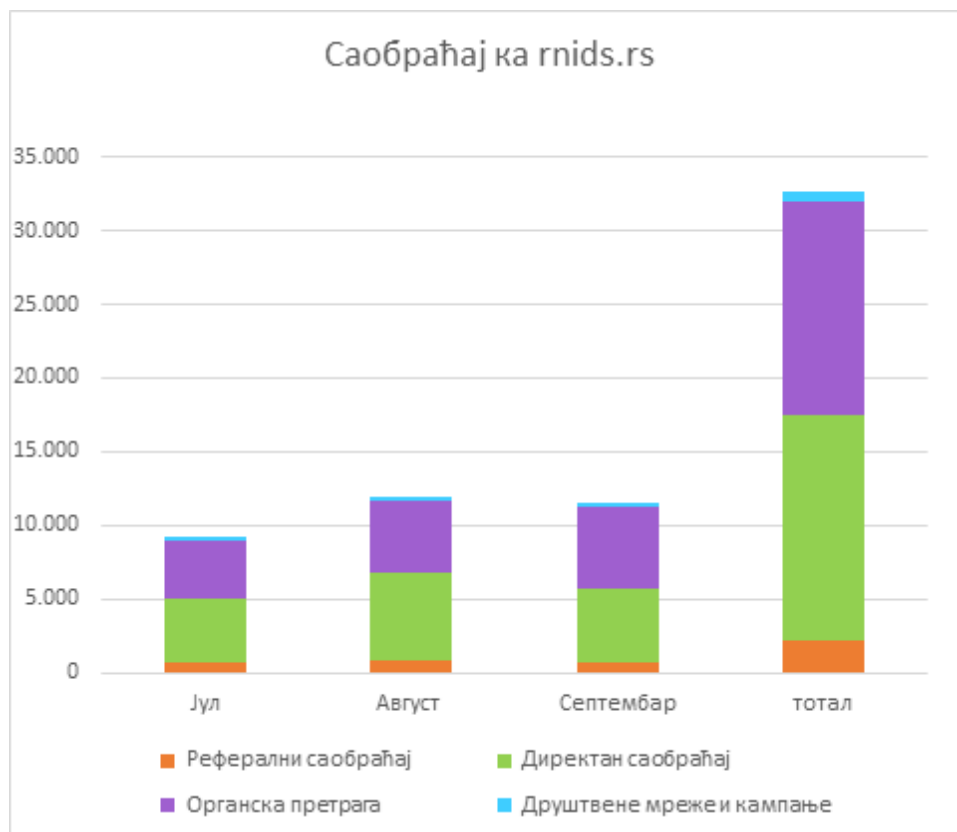
Serbia pokazala je da se sa više od 70% srpskih naziva domena može pristupiti веб-сајтовима, а око 17% домена се користи само за друге интернет сервисе, укључујући сервис електронске поште.

TLDCON 2022

Директор Фондације РНИДС Дејан Ђукић учествовао је у раду међународне конференције TLDCON 2022, у организацији регистра .ru/.pf. Конференција је одржана 30. септембра у онлајн формату, а окупила је представнике међународних организација (ICANN, APTLD, RIPE NCC), регистара домена највишег нивоа, као и стручњаке из различитих области чија је делатност условљена развојем интернета и његове инфраструктуре. Током уводног дела конференције, Ђукић је говорио о новинама у РНИДС-у, разматрајући процесе и искуства РНИДС-а током недавно реализованих пројеката.

Сајт Фондације ruids.cb/ruids.rs

Током трећег квартала број посета сајту незнатно је опао упркос летњим месецима када је пословна активност знатно успорена. У односу на други квартал број посета је нижи за 9%, но, ипак за 18% виши у односу на исти период протекле године. Забележене су 32.634 посете од стране 25.684 посетиоца. Прегледано је око 66.400 страница, а посетиоци су се на страницама задржавали 5% краће у односи на К2, док је баунс рејт за 3% виши у односу на протекли квартал. Уобичајено најпосећеније странице забележиле су највећи број посета и у овом кварталу: странице са WHOIS сервисом (подаци о регистрованом домену, статус кодови), док су странице са којих се преузимају ћирилички фонтови забележиле 16% мање посета у односу на претходни квартал. Графикон у наставку показује најзаступљеније изворе саобраћаја ка сајту у трећем кварталу 2022. године:

Домен пројекат

Објављивање, промовисање и унапређење сајта domen.rs представљају значајан део активности у Сектору маркетинга и комуникација. Током трећег квартала 2022. године објављено је још девет нових ауторских текстова, не рачунајући садржаје као што су вебинари, у склопу пројекта pitajte.rs, и студије случаја.

На друштвеним мрежама раздвојени су РНИДС и Домен канали, тј. отворени су нови Инстаграм и Фејсбук профили за domen.rs. Развија се прелазна кампања са РНИДС на Домен профиле.

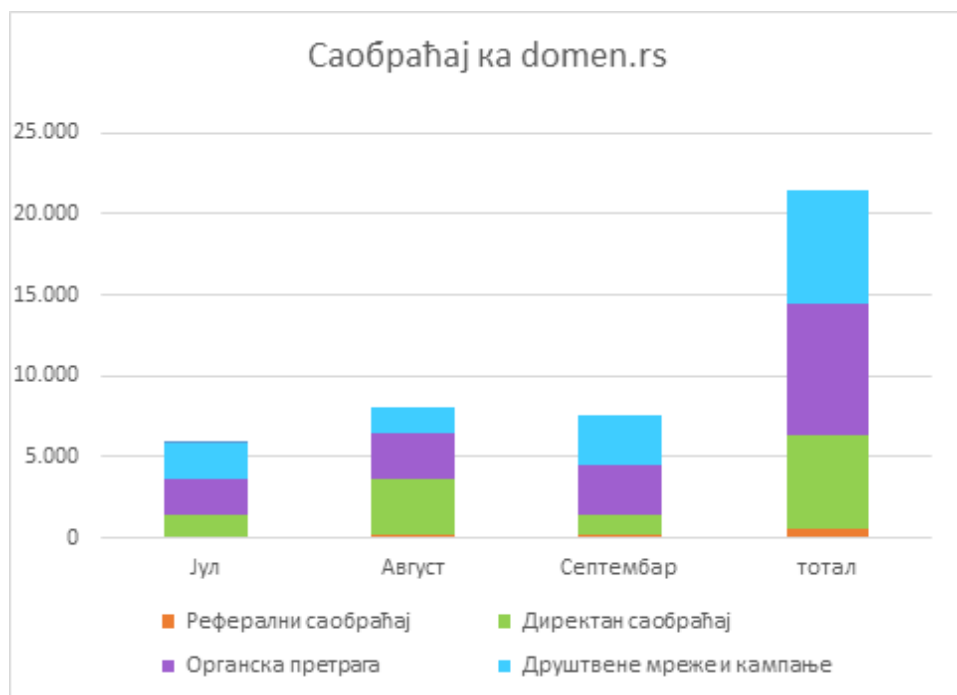
Сајт domen.rs

У овом периоду просечно трајање посете сајту је било нешто више од минут, док је просек времена проведеног на страници износио 3,35 минута. Током квартала је приказано 27.996 страница, што је 3,64% више у односу на број приказа у претходном кварталу. Страница за WHOIS претрагу/регистрацију домена забележила је сличан број посета, а насловна страница сајта 12% посета више него у претходном тромесечју.

Сајт је забележио 21.405 посета (6,6% више) и 18.352 посетиоца, што је 9% више у односу на претходни квартал. У овом кварталу имамо промењену ситуацију у односу на претходни – органске претраге чине највећи део посета – 37,8% (повећање у односу на 33% у претходном кварталу), што би значило да идемо ка једном од циљева – да побољшамо органски саобраћај ка сајту. Велики број посета и даље долази са друштвених мрежа, сходно томе да се тамо пласира сав садржај са сајта, а овог квартала је то 32,4%.

На следећем графикону можемо видети најзаступљеније изворе саобраћаја ка сајту у трећем кварталу 2022. године:

Послови регистра и тржиште домена

Сарадња са овлашћеним регистрима РНИДС-а

Током трећег квартала са овлашћеним регистрима је одржан велики број састанака, на којима се разговарало о унапређењу сарадње са РНИДС-ом, њиховим предлозима, примедбама и сугестијама.

Планиран је портал за овлашћене регистре, који је конципиран на основу разговора са њима и предлога које су том приликом изложили. Основни циљ је да се унапреди сарадња, олакша пословање овлашћених регистара и побољша комуникација РНИДС-а са њима.

Домаћа и међународна сарадња

Током квартала активно се радило на организацији три међународна октобарска догађаја – CENTR Tech и DNS-OARC заједничког састанка, као и RIPE 85, чији је РНИДС, уз SOX, био локални домаћин. Директор је учествовао и на две домаће конференције, Скуп правника у привреди од 11. до 14. септембра, као и скупу Три године примене Заштите података о личности од 28. до 30. августа, оба одржана на Златибору.

Међународне конференције током трећег квартала 2022.

Датум одржавања скупа	Скуп/Организација	Место	Делегирани учесник од запослених
16–22. 9. 2022.	ICANN75	Куала Лумпур, Малезија	Жарко Кецић, Дејан Ђукић
22–25. 9. 2022.	Weekend Media Festival	Ровињ, Хрватска	Маријана Радисављевић
28–29. 9. 2022.	67th CENTR Legal & Regulatory workshop	Братислава, Словачка	Дејан Ђукић
30. 9. 2022.	TLDCON 2022	Онлајн	Дејан Ђукић

Пословање Фондације

Подршка Управном одбору и Конференцији суоснивача

У току квартала одржане су три седнице Управног одбора, од чега две уживо и једна електронска. Сектор општих, правних и финансијских послова је раду овог органа пружао редовну стручну и административну подршку, која се огледала у припреми нацрта аката, изради записника са седница, стручној подршци у раду на седницама, изради и објављивању донетих аката.

Набавке

У овом кварталу започет је јавни конкурс за избор финансијског ревизора за 2022, 2023. и 2024. годину.

Рачуноводство и ревизија

Током овог периода сви рачуноводствени послови су обављани редовно и несметано.

Финансије

Посебних додатних активности на овим пољима није било, осим текуће комуникације са банкама и праћења тржишта на редовној основи.

У наставку је дато стање финансијских средстава, орочења и Хов на дан 30. 9. 2022, паралелно са 30. 6. 2022:

Датум	30.6. 2022.		30. 09. 2022.	
Средњи курс евра	117,4055		117,3179	
Валута	РСД	ЕУР	РСД	ЕУР
Средства у РСД	РСД	Прерачунао у ЕУР	РСД	Прерачунао у ЕУР
Текућа средства у РСД	107.287.042	€913.816	113.818.503	€970.172
Орочена средства у РСД	6.000.000	€51.105	6.000.000	€51.143
Укупно	113.287.042	€964.921	119.818.503	€1.021.315
Средства у ЕУР	Прерачунао у РСД	ЕУР	Прерачунао у РСД	ЕУР
Текућа средства у ЕУР	26.059.901	€221.965	25.858.359	€220.413
Орочена средства у ЕУР				
Укупно	26.059.901	€221.965	25.858.359	€220.413
Укупно без ХОВ	139.346.943	€1.186.886	145.676.862	€1.241.728
Хартије од вредности	46.609.983	€397.000	46.575.203	€397.000
Укупно новчана средства	185.956.926	€1.583.886	192.252.065	€1.638.728

Укупно стање новчаних средстава са хартијама од вредности, прерачунао у динарима, износи 192.252.065 динара.

Резиме финансијских показатеља Фондације за крај трећег квартала 2022, у поређењу са истим кварталом 2021, односно 31. 12. 2021. дат је у наредној табели:

.000 РСД	3 кв. 2021.	3 кв. 2022.	%
	или 31. 12. 2021.	или 30. 09. 2022.	
Пословни приходи	114.106	118.313	103,69%
Пословна добит	27.520	7.968	28,95%

Нето резултат	24.036	7.940	33,03%
Актива	248.854	256.633	103,13%
Капитал	154.001	161.940	105,16%
Нето дуг	-59.546	-84.651	142,16%
Нето обртни фонд	33.331	57.132	171,41%
Ликвидност 1. степена	1,35	1,60	118,77%
Ликвидност 1. степена	1,31	1,55	118,46%
Ликвидност 1. степена	0,63	0,89	141,90%

Кључне финансијске поруке:

- Раст пословних прихода (успорен у односу на претходну годину, али уз незнатно већу стопу раста у односу на други квартал);
- Смањење пословне добити и нето резултата (повољно имајући у виду недобитни карактер Фондације, што сведочи о расту обима активности; знатно интензивнији у односу на други квартал), а све као последица раста пословних расхода;
- Повећање ликвидности уз задржавање тренда из прва два квартала, гледано кроз призму нето обртног фонда и сва три рација ликвидности;
- Даље повећање негативног нето дуга, условно речено бољи показатељ са аспекта задужености, имајући у виду нулту задуженост Фондације (реч је о разлици између дугорочних и краткорочних финансијских обавеза и готовине и готовинских еквивалената), па више говори о значајно великој ликвидности Фондације.

На следећој табели је приказана реализација финансијског плана на крају трећег квартала 2022. године:

Шифра	Назив	План	Реализовано до 30. 6.	Преостало за реализацију	Процент реализације
A	Приливи	186.001.359	152.454.727	33.546.632	81,96%
1	Приливи за регистрацију домена	182.381.929	149.441.761	32.940.168	81,94%
2	Накнаде за чланство суоснивача	1.872.000	948.000	924.000	50,64%
2.1	Постојећи суоснивачи	1.728.000	936.000	792.000	54,17%
2.2	Нови суоснивачи	144.000	12.000	132.000	8,33%
3	Финансијски приливи	1.649.430	1.613.754	35.676	97,84%
4	Остали приливи	98.000	451.212	-353.212	460,42%
4.1	Услуга провере оспособљености	48.000	24.000	24.000	50,00%
4.2	Приливи из иностранства	0	427.212	-427.212	0
4.3	Остало	50.000	0	50.000	0
B	Одливи	214.182.615	136.478.858	77.703.757	63,72%
5	Послови регистра	25.433.513	16.333.206	9.100.307	64,22%
5.1	Системи	16.844.208	10.166.916	6.677.292	60,36%
5.2	Софтверске лиценце	7.309.377	5.973.719	1.335.658	81,73%

Шифра	Назив	План	Реализовано до 30. 6.	Преостало за реализацију	Процент реализације
5.3	Политике и правила	530.000	192.571	337.429	36,33%
5.4	ЦЕРТ и безбедност	749.928	0	749.928	0
6	Маркетинг и комуникације	22.639.080	15.288.433	7.350.647	67,53%
6.1	Истраживање тржишта	650.000	595.300	54.700	91,58%
6.2	Промоција	8.987.040	5.838.120	3.148.920	64,96%
6.3	Услуге маркетинга и пи-ара	5.496.000	2.737.539	2.758.461	49,81%
6.4	Догађаји и пројекти	7.506.040	6.117.474	1.388.566	81,50%
7	Друштвено одговорно пословање	9.659.205	5.963.882	3.695.323	61,74%
7.1	Спонзорства и донације	6.981.993	4.515.050	2.466.943	64,67%
7.2	Сарадња са факултетима, државним органима и др. организацијама	1.927.212	1.448.833	478.380	75,18%
7.3	Подршка и награде	750.000	0	750.000	0
8	Сарадња са ОР-овима	5.093.109	1.262.142	3.830.967	24,78%
8.1	Тржишна сарадња	2.727.924	682.667	2.045.257	25,03%
8.2	Техничка сарадња	1.515.585	0	1.515.585	0,00%
8.3	Обуке и радионице	849.600	579.475	270.125	68,21%
9	Сарадња са међународним и домаћим организацијама	7.164.920	4.466.787	2.698.133	62,34%
9.1	Међународне организације	6.970.920	4.357.514	2.613.406	62,51%
9.2	Домаће организације	194.000	109.273	84.727	56,33%
10	Интернет сајтови РНИДС-а	3.523.080	1.464.144	2.058.936	41,56%
10.1	Редовно одржавање и хостинг	2.343.480	1.323.180	1.020.300	56,46%
10.2	Израда и унапређење сајтова	1.179.600	140.964	1.038.636	11,95%
11	Пословање Фондације	107.879.709	69.264.296	38.615.412	64,21%
11.1	Конференција суоснивача	5.023.065	3.559.622	1.463.443	70,87%
11.2	Управни одбор	18.877.598	14.024.439	4.853.159	74,29%
11.3	Остала тела	2.914.163	603.731	2.310.432	20,72%
11.4	Остали заједнички трошкови	283.200	53.568	229.632	18,92%
11.5	Запослени	59.012.465	38.405.315	20.607.150	65,08%
11.6	Унапређење рада канцеларије	1.816.286	293.279	1.523.007	16,15%
11.7	Режијски трошкови	3.389.363	2.334.694	1.054.669	68,88%
11.8	Професионалне услуге	7.508.034	5.214.630	2.293.404	69,45%
11.9	Набавка и одржавање канцеларијске опреме и просторија	3.895.104	1.942.019	1.953.085	49,86%
11.10	Осигурање	798.000	68.042	729.958	8,53%
11.11	Административно-логистички трошкови	4.362.430	2.764.956	1.597.474	63,38%
12	Финансијско-порески одливи	28.050.000	22.295.343	5.754.657	79,48%
12.1	Финансијски одливи	350.000	230.968	119.032	65,99%

Шифра	Назив	План	Реализовано до 30. 6.	Преостало за реализацију	Процент реализације
12.2	Порески одливи	27.700.000	22.064.376	5.635.624	79,65%
13	Резерва	4.740.000	140.625	4.599.375	2,97%
13.1	Резерва Управног одбора	1.000.000	0	1.000.000	0
13.2	Резерва Директора	3.500.000	0	3.500.000	0
13.3	Пренета плаћања из претходне године	240.000	140.625	99.375	58,59%

У Београду,
30. октобар 2022. године

Дејан Ђукић
директор РНИДС-а